

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/222/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0022202831
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:0022202831.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého U. K. nar. X.XX.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dieťaťa rodičov: otca L. U. K., P. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v U. na ulici J. G. Z. č. XXXX/XA a matky V. Z. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v U. na ulici P. B. č. XX o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 2P/104/2022 - 20 zo dňa 13.7.2022 takto

rozhodol:

Mení uznesenie tak, že upravuje styk otca s maloletým U. K. nar. X.XX.XXXX každý týždeň v roku od piatka od 16:00 hod. do nedele do 19:00 hod. s tým, že otec si prevezme maloletého v čase začatia styku v mieste bydliska matky a po skončení styku ho odovzdá matke na tom istom mieste. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v určený čas pre začiatok styku maloletého otcovi odovzdať a po ukončení styku od otca prevziať.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 360 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 CSP a napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť styk s mal. U. každý týždeň v roku od piatka od 16:00 hod. do nedele do 19:00 hod. s tým, že si prevezme maloletého v čase začatia styku v mieste bydliska matky a po skončení styku ho odovzdá matke na tom istom mieste.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a vyjadrením matky, na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk otca s maloletým je aktuálne už nedôvodný, pretože otec sa s maloletým denne stretáva a rodičia obnovili spolužitie. Na základe týchto skutočností návrh otca zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, v ktorom uviedol, že súd prvej inštancie sa oprel výlučne o subjektívne stanovisko matky, ktoré sa nezakladá na pravde, čím dospel konajúci súd k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktorým mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietal, že súd prvej inštancie neuviedol, ktoré ustanovenie CSP bolo rozhodujúcim pre zamietnutie jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zdôraznil, že súd prvej inštancie rozhodol o jeho návrhu iba na podklade subjektívneho stanoviska matky, ktorá uviedla súd do omylu, nakoľko jej tvrdenie, že trávi svoj voľný čas s maloletým pravidelne (od pondelka do piatku býva v Košiciach kde pracuje a maloletý je v Michalovciach, takže v uvedenom období sa nevie s maloletým stretávať), ako aj tvrdenie, že od 17.7.2022 má aj s maloletým bývať s ním v Košiciach, sa nezakladá na pravde a súd prvej inštancie si to žiadnym spôsobom neoveril. Namietal aj tú skutočnosť, že v súlade s platným rozvrhom práce Okresného súdu Michalovce vec pripadla na vybavenie zákonnej sudkyňi JUDr. K. F. G.. Vo veci však rozhodovala sudkyňa L.. L. H.. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie mu nie je zrejmé, prečo došlo k zmene

zákonnej sudkyne. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a aby mu vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že šetrenie v rodine matky maloletého vykonali dňa 14.9.2022. Matka spoločne s maloletým U. býva v dvojizbovom byte v podnájme, do ktorého sa presťahovali dňa 12.9.2022. Postupne podnájom zariaďujú. Zmluvu o podnájme na tento byt má uzatvorenú stará matka maloletého zo strany matky (pani W. I.). Maloletý má v byte dostatok priestoru na spánok, hranie a pre svoj priaznivý fyzický a psychický vývin. Hygiena bývania je v domácnosti na veľmi dobrej úrovni. Uviedol, že matka je s maloletým U. na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Matka konštatovala, že s otcom od 17.7.2022 spolužitie neobnovili, otec jej na výživu maloletého dobrovoľne prispieva pravidelne 100 Eur mesačne, pričom v septembri 2022 jej dal 120 Eur. Maloletému tiež kupuje veci, ktoré má u neho. Matka uviedla, že ohľadom maloletého s otcom riadne komunikuje. Otec sa o maloletého U. pravidelne zaujíma, v stretávaní sa s maloletým mu nebráni, otec si maloletého berie spravidla každý týždeň od piatka do nedele k svojim rodičom. Na termínoch stretávania sa vedia dohodnúť. Konštatoval, že maloletý bol v čase šetrenia čisto a pekne oblečený a upravený. Na príchod cudzích osôb do bytu nereagoval plačom, naopak bol zvedavý a usmieval sa. Chvilku bol pri matke, potom chcel ísť ku hračkám. Matka ozrejmla, že na výživu a starostlivosť o maloletého U. má bežné výdavky primerané jeho veku. Medzi matkou a maloletým pozoroval zjavne silnú citovú väzbu. V oblasti vývinových potrieb u maloletého nezistil žiadne ohrozenie, matku vníma ako rodiča, ktorý je reflektujúci na jeho potreby, má dostatočne rozvinuté rodičovské zručnosti, čo je dôležité pre dieťa z neúplnej rodiny. Konštatoval, že maloletý je so svojim otcom v pravidelnom kontakte, otec sa podľa matkinho vyjadrenia o maloletého pravidelne zaujíma. V závere uviedol, že v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa má dieťa právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Maloleté dieťa má právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Na základe výsledku zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny z vlastného pozorovania a z rozhovoru nezistili žiadnu mieru ohrozenia maloletého.

5. Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila. Odvolanie jej bolo doručované na adresu, ktorú sama uviedla vo svojom vyjadrení zo dňa 11.7.2022 k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Zásielka sa vrátila späť ako nedoručená z dôvodu, že adresát je neznámy.

6. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že inštitút neodkladného opatrenia predpokladá naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, pričom o veci sa nerozhoduje na základe výsluchu oboch procesných strán a vykonania dokazovania o skutočnostiach týkajúcich sa existencie dôvodov obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 329ods. 1 CSP), ale súd vychádza iba zo skutočností uvádzaných navrhovateľom v návrhu, resp. ak je návrh podaný v priebehu konania, z výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené do doby, kým o výchove dieťaťa, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti však nie je pri

nariadovaní neodkladného opatrenia potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje, ak je dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme.

13. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP a dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie pokiaľ ide o rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože bola osvedčená naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov daná záujmom maloletého dieťaťa, ktorému v dôsledku nezvládnutia vzťahov medzi rodičmi hrozí určité nebezpečenstvo nestability výchovného prostredia, keďže rodičia maloletého spolu nežijú, vzťahy medzi nimi sú narušené, rodičia odlišne hodnotia situácie vznikajúce pri stretávaní sa maloletého s otcom. Navyiac matka uviedla súdu nepravdivé informácie ohľadom obnovenia jej spolužitia s otcom, resp. jej tvrdenie bolo otcom popreté a aj kolízny opatrovník šetrením zistil, že matka sa k otcovi do Košíc neprisťahovala, naopak zistil, že býva so svojou matkou v novom podnájme v Michalovciach. Taktiež sa nepotvrdilo jej tvrdenie, že otec sa s maloletým stretáva každý deň. Kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že otec si spravidla berie maloletého každý týždeň od piatka do nedele k svojim rodičom.

14. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že mal. U. pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorý od mája 2022 nežijú v spoločnej domácnosti, kedy sa matka s maloletým odsťahovala a styk otca s maloletým nie je upravený žiadnym súdnym rozhodnutím. V konaní bol maloletému dieťaťu ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce za kolízneho opatrovníka, ktorý prešetril pomery v rodine matky, pričom po rozhovore s ňou nezistil žiadne ohrozenie dieťaťa. Zároveň poukázal na právo maloletého dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Šetrenie pomerov u otca nevykonali.

15. Odvolací súd mal za preukázané, že rodičia dieťaťa nežijú spolu, ich práva a povinnosti voči mal. U. doposiaľ neboli upravené. Ich tvrdenia o styku otca s maloletým sa nezhodujú. Starostlivosť o maloleté dieťa v súčasnosti zabezpečuje matka. O jej praktickej starostlivosti odvolací súd pochybnosti nemal. Otec sa podaním návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal upraviť styk s maloletým s odôvodnením, že mu matka bráni v styku s maloletými, pričom tento má právo na pravidelný a rovnocenný osobný styk s oboma rodičmi. Matka vo vyjadrení k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia namietala, že ním navrhovaná úprava styku vzhľadom na vek mal. U. je bez náležitého posúdenia skutkového stavu veci veľmi rozsiahla. Na druhej strane však kolíznemu opatrovníkovi pri šetrení pomerov uviedla, že otec si spravidla berie maloletého každý týždeň od piatka do nedele k svojim rodičom. Odvolací súd preto doterajšie vyjadrenia matky považoval za rozporuplné a nedôveryhodné (sťahovanie sa do Košíc k otcovi, denné stretávanie sa otca s maloletým, veľmi rozsiahla úprava styku).

16. Odvolací súd na základe nepochybne zistených skutočností dospel k presvedčeniu, že otec maloletých detí dostatočným spôsobom osvedčil naliehavosť potreby upraviť jeho styk s mal. U., a to najmä so zreteľom na skutočnosť, že rodičia spolu nežijú, nevedia sa dohodnúť na podmienkach pravidelnej realizácii styku, pričom maloleté dieťa má podľa Dohovoru o právach dieťaťa právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd musí upraviť styk, ak z okolností prípadu usúdi, že medzi rodičmi pretrvávajú negatívne emócie, ktoré môžu v budúcnosti ohroziť realizáciu stretávania, ak má byť ponechané len na ich dohodu. Striktná a vykonateľná úprava stretávania eliminuje ďalšie potenciálne dohadovanie medzi rodičmi, ktoré by zaťažovalo predovšetkým maloleté dieťa.

17. Konštatuje, že z obsahu spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obmedzenie styku otca s dieťaťom, preto zmenil napadnuté uznesenie podľa § 388 CSP a dočasne upravil styk otca s mal. U. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Uvedená úprava zodpovedá rozsahu primeranému účelu neodkladného opatrenia, ktorým je bezodkladná úprava pomerov daná záujmom maloletého dieťaťa a otca na pravidelnom styku. Dodáva, že styk upravil v zmysle návrhu otca a zároveň v súlade s tým, čo uviedla matka kolíznemu opatrovníkovi pri šetrení pomerov. Zohľadňuje aj skutočnosť, že otec cez pracovný týždeň pracuje v Košiciach a so synom sa nemôže stretávať. Navyiac odvolací súd uvádza, že sa jedná len o neodkladnú úpravu pomerov účastníkov konania pre prípad, keď sa nevedia dohodnúť. Je na rodičoch, či sa budú vedieť dohodnúť na lepšej a obojstranne výhodnejšej úprave styku tak, aby bol zabezpečený čo najlepší záujem maloletého.

18. K námietke otca, že v konaní nerozhodovala zákonná sudkyňa, odvolací súd po preskúmaní spisu zistil, že vec napadla sudkyňa L.. K. F. G., ktorá namietala svoj kamarátsky vzťah s navrhovateľom, preto bola vylúčená z rozhodovania vo veci. Následne vec pripadla sudkyňi L.. U. B., ktorá taktiež namietala priateľský vzťah s otcom. Po jej vylúčení z rozhodovania vec pripadla sudkyňi L.. L. H.. Odvolací súd teda nezistil, že vo veci rozhodovala nezákonná sudkyňa.

19. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druha CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).